

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Diplomová práce

INSCENOVANÁ MÓDNÍ FOTOGRAFIE

BcA. Helena Šmídová, DiS.

Plzeň 2012

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení výtvarného umění

Studijní program N8208 Design

Studijní obor Ilustrace a grafický design – Grafický design

Diplomová práce

INSCENOVANÁ MÓDNÍ FOTOGRAFIE

BcA. Helena Šmídová, DiS.

Vedoucí práce: Vojtěch Aubrecht

Oddělení výtvarného umění

Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012

.....

podpis autora

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	1
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	3
3 CÍL PRÁCE.....	4
4 PROCES PŘÍPRAVY.....	5
4.1 Zaida Ben-Yusufová.....	7
4.2 Toni Frisselová.....	8
4.3 Diane Arbusová.....	10
4.4 Annie Leibovitzová.....	14
4.5 Bettina Rheimsová.....	18
4.6 Loretta Lux.....	20
4.7 Rineke Dijkstra.....	21
4.8 Dita Pepe.....	22
4.9 Tereza Vlčková.....	25
4.10 Tereza z Davle.....	28
4.11 Bára Prášilová.....	31
5 PROCES TVORBY.....	36
6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	38
7 POPIS DÍLA.....	40
8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	41
9 SILNÉ STRÁNKY.....	42
10 SLABÉ STRÁNKY.....	43
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	44
A) Knižní a periodická literatura.....	44
B) Internetové zdroje.....	44
12 RESUMÉ	46
13 SEZNAM PŘÍLOH	48

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

K fotografování jsem se dostala před několika lety, když jsem si pořídila digitální zrcadlovku. Vždy bylo mým snem fotografovat, ale hlavním impulzem pro pořízení profesionálnějšího fotoaparátu byla nutnost při školních pracích, které byly zaměřeny na grafické zpracování a úpravu fotografií. Můj dosavadní kompaktní fotoaparát toto nesplňoval.

Nejprve jsem experimentovala a fotila takřka vše, co jsem kolem sebe viděla. Později jsem se ve své volné tvorbě zaměřila na fotografování portrétů lidí, potažmo dívek – modelek.

Pracovala jsem zejména v exteriéru s přirozeným denním světlem a odraznými deskami. Toto byla víceméně nutnost neboť jako amatérský fotograf jsem nevlastnila potřebné vybavení jako je například zábleskové světlo a jiné.

Vyhovuje mi tvárnost a schopnost vyjádřit fotografií různé nálady, ztvárňovat emoce, zachycovat různé výrazy a okamžiky či fotografii použít jako malířské plátno a vytvořit obraz.

Ve volné tvorbě je podle mého názoru naprosto ideální, pokud je grafik zároveň i fotografem, protože nikdo nedokáže lépe pochopit nápady, a tedy požadavky na fotografie, než sám autor.

Sama na svém příkladu pozoruji dva různé přístupy k propojení grafického designu a fotografie. Prvním je, že někdy vzniknou nejprve fotografie, které následně využiji v grafice. Druhým fotím konkrétní snímky pro konkrétní grafický nápad.

Obecně mě baví tvořit ilustrace, a to jak kreslené v počítači, tak i ilustrace fotografické.

Většinu svých fotografií dále upravuji v programu Adobe Photoshop. Postupně jsem se začala zabývat i módní fotografií a obecně fotografováním v interiéru či ateliéru. Z tohoto důvodu jsem po cca čtyřech letech zakoupila zábleskové světlo, beauty dish a strip box.

Výhodou takového umělého světla je právě stálost světelných podmínek při rozsáhlejších projektech. U denního světla je toto problematické z důvodu změn světla během dne a také v závislosti na počasí.

Stále však ráda pracuji i s denním světlem, převážně jemným podvečerním protisvětlem. Ráda při svém fotografování používám různé rekvizity a doplňky, které fotografii dodají určitý nádech atmosféry, který tím chci vyjádřit. Své modelky vyhledávám spíše přírodnější typy dívek. Nejlépe dívky kolem 15-28 let.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Tématem mé diplomové práce je soubor inscenovaných módních fotografií.

Zvolila jsem si jej proto, že fotografování je jedním z mých nejnámějších zájmů. Zaměřuji se na fotografování lidí, protože právě lidé dokáží nejvíce ztvárňovat emoce, mají tisíce výrazů a komunikace s nimi je také výrazně jednodušší

Tyto hodnoty mi například u fotografování krajiny a přírody chybí. Samozřejmě jsem si jiné žánry ve svých začátcích fotografování také vyzkoušela, ale právě komunikace s fotografovaným člověkem je pro mne stěžejní.

Ve většině případů probíhá tato komunikace bez sebemenšího problému. Samozřejmě se najdou i jednotlivé případy, kdy spolupráce nebyla zrovna „nejsnazší“, nicméně tyto zkušenosti mne posouvají dále.

Další z mých zálib je úprava fotografií v programu Adobe Photoshop, a právě portrétní a módní fotografie je oborem, kde se těchto úprav používá nejvíce.

Obecně ale své fotografie upravuji tak, aby stále zůstaly v mezích přirozenosti a snímek nepůsobil uměle. Sama totiž nejsem zastáncem „vymělkovaných“ fotografií, kdy například pleť připomíná vosk a celá postava je umístěna do nereálného, počítačem vytvořeného prostředí.

Pro svou práci jsem si i proto zvolila „retro“ interiér, kde je přirozenost na místě.

3 CÍL PRÁCE

Cílem práce bylo vytvořit sérii inscenovaných módních fotografií formátu B1 v celkovém počtu 15 ks.

Fotografie jsem se rozhodla udržet v přirozeném duchu, jelikož nejsem zastáncem současného módního trendu, kde jsou fotografie spíše dílem počítačového kreslíře a vyvstávají dohady, zda se ještě vůbec o fotografie jedná.

Předem jsem tedy vzhledem k povaze interiéru a ke svým vlastním sympatiím zvolila „retro“ styl. Poměrně náročným cílem pro mne bylo vytvoření takto obsáhlé série fotografií na dané téma.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Během procesu přípravy této práce jsem studovala historii módní a inscenované fotografie a zaměřila jsem se na významné ženy fotografky.

Obecně fotografie, jako taková, je poměrně novou technikou. Úplně první fotografii můžeme považovat snímek „*Pohled z okna v Le Gras*“ (obr. 1) z roku 1826, jehož autorem je Nicéphore Niépce. V této době se ale ještě vůbec nedá mluvit o módní fotografii, vzhledem k expozičním časům není možné zhotovovat fotografie osob.

Portrétní fotografie začala vznikat s několikaměsíčním zpožděním od vynálezu fotografického procesu zvaného „*daguerrotypie*“ v srpnu 1839. Byla to technika přístupnější, levnější a rychlejší než portrétní malba. Fotografická studia rychle vznikala ve všech větších městech a dá se mluvit o masivním rozmachu fotografie. Avšak styl těchto fotografií odpovídal tehdejšími technickým požadavkům (expoziční se pohybovala kolem 30 vteřin), tudíž fotografovaná osoba musela bez hnutí tuto dobu přečkat.

V té době vznikly různé pomůcky, jako držáky a podpěrky hlavy či rukou, snímaná osoba seděla často u okna a byla dosvícena odrazy zrcadel.

Roku 1856 vydal Adolphe Braun knihu, která obsahovala 288 fotografií Virginie Oldoiniové, hraběnky Castiglione, toskánské šlechtičny ze soudního dvoru Napoleona III. Fotografie ji

zobrazovaly v jejích oficiálních soudních šatech, které se považují za první fotografovaný módní model.

4.1 ZAIDA BEN YUSUFOVÁ

První ženou, fotografkou, zabývající se inscenovanou a módní fotografií, která mě velice zaujala, je **Zaida Ben-Yusufová**.

Narodila se 21. listopadu 1869 v Londýně a zemřela 27. září 1933 v New Yorku. Známa začala být na konci devadesátých let 19. století (v dubnu 1896 byly její dva snímky otištěny v časopisu *Cosmopolitan*). Na jaře roku 1897 si Zaida Ben-Yusufová otevřela vlastní fotoateliér na 5. Avenue v New Yorku a její kariéra prudce stoupala.

Vystavovala na mnoha výstavách, například na Druhém philadelphském fotografickém salónu, na výstavě Americké ženy fotografky v rámci Exposition Universelle v Paříži, atp.

Tvorba Zaidy Ben-Yusufové je typicky secesní, využívá jak plasticky prostorově nasvícené modelky, tak i plošné ornamentální a dekorativní textury, které můžeme vidět například i v tvorbě Gustava Klimta.

V roce 2008 proběhla v New Yorku velká výstava prací s názvem „*Zaida Ben-Yusufová: Newyorská portrétní fotografka*“ v Národní portrétní galerii, protože sám kurátor výstavy se o ní dozvěděl až v roce 2003, kdy náhodně objevil dvě její fotografie a začal pátrat po bližších informacích o této zapomenuté fotografce.

Možná právě předsudky vůči ženskému pohlaví byly důvodem, že zůstala zapomenuta, ač výrazně přispěla k rozvoji fotografie jako uměleckého vyjádření. V historii fotografie byl kladen větší důraz na muže, například na Stieglitze, přičemž právě povolání fotografky

bylo v tehdejší době jednou z mála možností, jak se ženy mohly prosadit, a jak se mohly profesionálně uživit.

Z její tvorby mne zaujala fotografie „*Vůně granátových jablek*“ z roku 1899 (obr. 2), která symbolizuje řeckou bohyni Persefonu. Dle mytologie vtisknul Hádés Persefoně do úst zrníčko granátového jablka, aby si zajistil její věrnost. Líbí se mi kontrast tmavého ornamentálního pozadí, výrazně nasvícené draperie šatů a bledé kůže.

Tato fotografie mě v mé tvorbě výrazně ovlivnila. Líbí se mi jak póza, tak i způsob, jakým modelka drží jablko. Podobným stylem jsem pracovala já ve své diplomové práci.

Další výraznou fotografií je její „*Pozvánka na výstavu*“ v jejím ateliéru (obr. 3). Opět pracovala s ornamentálními vzory, v tomto případě do pozadí použila pravděpodobně koberec, či jinou látku, fotografie tím na mě působí velice měkce. Modelka má na sobě kontrastní vrstvené bílé šaty, které plasticky vystupují z fotografie. Z celého snímku cítím nenucenost a klid. Líbí se mi výraz modelky a zavřené oči, které tak nepoutají pozornost od textu pozvánky.

4.2 TONI FRISSELLOVÁ

Další fotografkou je **Toni Frissellová**, celým jménem Antoinette Frissellová Baconová, která se narodila 10. března. 1907 v New Yorku a zemřela 17. dubna. 1988 na Alzheimerovu chorobu taktéž v New Yorku.

Byla vnučkou Algemona Sydneyho Frissella, který byl zakladatelem a prezidentem Bank of New York na 5. Avenue a následně byla vdaná za manhattanského prominenta McNeila Bacona.

Možná právě i proto měla od samého počátku možnost pracovat s těmi nejlepšími fotografy, například s Edwardem Steichenem nebo Cecilem Beatonem.

Její první prací byla v roce 1931 práce fotografky pro magazín Vogue a následně pracovala i pro Harper`s Bazaar. Za druhé světové války působila jako armádní fotografka ženského armádního sboru. V padesátých letech fotografovala neformální portréty slavných a mocných lidí v USA i v Evropě, například Winstona Churchilla, Eleanor Rooseveltovou, Johna F. a Jacqueline Kennedyovi. Pracovala také jako fotografka pro magazíny Sports Illustrated a Life. Toni Frissellová byla průkopnicí exteriérové fotografie za přirozeného světla. Ženy na jejích fotografiích působí silným a emancipovaným dojmem.

Jednou z nejznámějších fotografií Toni Frissellové je „*Londýnské nádraží Victoria*“ (obr. 4). Je na ní zachycena modelka v perfektně padnoucím elegantním kostýmku, která znázorňuje právě onu emancipovanou sebevědomou ženu jenž jde na vlak a cestou ji zaujal policista, za kterým se otočila. Celkově mi stylizace modelky připomíná snímky bohatých úspěšných mužů, avšak zde v podání ženy, tento dojem dotváří i doplňky jako kabát přehozený přes ruku a vycházková hůl. Co se týká technického zpracování fotografie, tak se mi líbí malá hloubka ostrosti ve spojení se symetrií nádražní haly a jemným protisvětlem tvořícím dojem „světla na konci

tunelu“, kdy z něj kontrastně vystupuje policista v uniformě a s přísným výrazem.

Další fotografií z její tvorby bych jmenovala *svatbu Jacqueline Kennedyové Onassisové* (obr. 5). Je z ní cítit radost, očekávání. Jedná se o momentku. Jacqueline byla zachycena zřejmě uprostřed hovoru, při kterém gestikulovala rukou s kyticí. To má za následek rozmáznutí kytice a ruku v nepřírozené, jakoby zdeformované póze, což dodává snímku trochu dynamiky.

Na fotografii „*Dovima na Montego Bay*“ (obr. 6) je vidět opalující se modelka ve výrazných plavkách. Tato fotografie mi přijde velice nadčasová. Autorka si pohrává s ostrým slunečním světlem a stínem a zajímavá je i kompozice světlého skalního útesu, hladké betonové plochy a tmavého moře.

Toni Frissellová byla i průkopnicí podvodní fotografie. Na snímcích z *Weeki Wachee na Floridě* (obr. 7 a obr. 8) je vidět opět výrazná nadčasovost. Fotografie byly publikovány v magazínu Harper`s Bazaar v roce 1947 a od té doby byly použity například na obaly hudebních alb.

4.3 DIANE ARBUSOVÁ

Jednou z nejvýznamnějších fotografek vůbec, a také mnou velmi oblíbená, je **Diane Arbusová**, rozená Nemerovová. Narodila se 14. března 1923 rodičům Gertrudě a Davidu Nemerovovým v New Yorku. K módě měla velice blízko už odmala, jelikož otec vlastnil obchod s kožichy. Otec se zajímal o umění a na svých

služebních cestách do Evropy si oblíbil zejména impresionistickou malbu.

Již během studií na střední škole se Diane seznámila se svým budoucím manželem Allanem Arbusem, který pracoval v reklamním oddělení firmy jejích rodičů. Vzali se 10. dubna 1941 v Dianiných pouhých 18 letech.

Od Allana dostala svůj první fotoaparát Graflex. Nadchla se pro fotografii a začala navštěvovat přednášky Berenice Abbottové, zaměřené na technické aspekty fotografie. Fotografie, které spolu s Allanem vytvořili, a na kterých je Diane modelkou, nadchly jejího otce, který se rozhodl oba zaměstnat ve své firmě. Bohužel, po vstupu USA do druhé světové války, byl Allan nucen odejít do armády.

Počátkem dubna 1945 se Diane narodila prvorozená dcera Doon. Po Allanově návratu pokračovali v kariéře módních fotografů a spolupracovali s časopisy jako Vogue nebo Glamour, a také s reklamními a módními agenturami. Vzorem pro ně byly módní fotografie Richarda Avedona, Martina Munkacsiho a Irvinga Penna.

V roce 1954 se jim narodila druhá dcera Amy. V tuto dobu však začaly problémy, jelikož Diane přestala být spokojená se smyslem módních fotografií obecně a začala o sobě pochybovat. Allanovu nabídku na ukončení spolupráce v roce 1956 přijala.

Ihned se přihlásila do fotografického kurzu vedeného Lisette Modelovou, což byla americká fotografka rakouského původu, vlastním jménem Elise Amelie Felicie Sternová, která fotografovala převážně newyorské hotely, bary a noční kluby v Lower East Side a lázních Coney Island. Diane s Lisette se osobně spřátelily. V tuto

dobu se Diane začala věnovat fotografování na plovárnách, v kinech, cirkusech, parcích, atd. Významné pro ni bylo Hubertovo muzeum a také Club 82.

V roce 1959 se rozpadlo manželství s Allanem, což pro ni bylo velmi bolestivé, neboť vztah trval od jejích 14 let. Začala se tedy soustředit na práci, konkrétně na projekt časopisu Esquire, kdy uměleckého ředitele zaujaly její snímky z muzeí a kinosálů. Cílem práce měl být soubor fotografií o New Yorku, zachycující průřez společenskými vrstvami. V roce 1960 byla část těchto fotografií otištěna v magazínu Esquire a názvem „*The Vertical Journey: Six Movements Within the Heart of the City*“. Ještě před dokončením tohoto projektu už zamýšlela práci na dalším projektu, fotografování ji zcela pohltilo. Nový soubor měl volně navazovat na předchozí cyklus a fotila výrazné zajímavé lidi například s tetováním a atp. Na souboru pracovala rok a nakonec jej pojmenovala „*The Full Circle*“ a obsahuje šest portrétů. Bohužel magazín Esquire odmítl nakonec fotografie uveřejnit, jelikož je považoval za příliš výstřední. Nedlouho poté se stal Dianin známý ředitelem magazínu Harper's Bazaar a vzhledem k nové koncepci časopisu byly snímky uveřejněny, tedy vyjma snímku transvestity.

Měla v plánu fotografovat i sérii portrétů dětí z bohatých rodin, kdy je právě ona majetnost dětem přítěží stejně, jako někomu jinému chudoba. Sérii chtěla pojmenovat *Silver Spoon*, avšak nikdy nebyla realizována.

V roce 1962 jí došly finanční prostředky a požádala The Guggenheim foundation o grant, přičemž kontaktovala několik svých vlivných známých o pomoc. V roce 1963 získala grant ve výši

5.000,- dolarů. Druhý grant ve výši 7.500, dolarů získala v roce 1966.

V roce 1967 byla Muzeem moderního umění v New Yorku zorganizována výstava „*New Documents*“, kde byla Diane Arbusová jednou ze tří vystavujících. Víceméně šlo o jedinou důstojnou výstavu během jejího života, své samostatné výstavy se nikdy nedočkala. Poté ji začaly sužovat vleklé zdravotní komplikace a lékaři ji utvrzovali v tom, že jsou psychosomatického původu, jelikož fyzicky se zdála v pořádku. Intenzivně pracovala na svém portfoliu, které pojmenovala „*A box of ten photographs*“ a ocenila jej na 1.000,- dolarů.

Za svého života jich prodala minimálně šest a jedním z vlastníků se stal například i Richard Avedon (kterého měli původně s Allanem za vzor).

28. července 1971 ji našel její známý doma v koupelně mrtvou, dle pitevní zprávy zemřela na otravu barbituráty a vykrvácení.

Ač je Diane Arbusová považována primárně za dokumentární fotografku, tak jistou formu inscenace vidím v jejích snímcích také. Pro ukázkou přikládám módní fotografii z období spolupráce s Alanem (obr. 9) „*Kabát Peck & Peck*“, 1959.

Z tvorby Toni Frisselové mám pocit vtažení do děje, například na fotografii z nádraží. Zde vidím jen technické znázornění kabátu bez emocí. Takový styl mi není příliš blízký. Příloha (obr. 10) je jednou z jejích nejslavnějších fotografií „*Identická dvojčata*“ z roku 1967. Zde vidím propojení s Terezou Vlčkovou, která z tohoto snímku vycházela ve své sérii fotografií „*Two*“. Podobnost vidím i

v sérii autoportrétů Dity Pepe, která sama sebe fotila s osobami, kterými by chtěla být, kdy například jako malá toužila být gymnastkou, a tak se oblékla stejně jako gymnastka a společně se vyfotografovaly.

4.4 ANNIE LEIBOVITZOVÁ

Současnou významnou světovou módní fotografkou je **Annie Leibovitzová**. Proslula nejen fotografiemi současných slavných osobností, ale také svým kontroverzním životem.

Narodila se 2. října 1949 ve Waterbury v Connecticutu v USA jako třetí ze šesti dětí v židovské rodině. Právě židovský původ má společný s Diane Arbusovou. Její otec byl důstojníkem u letectva US Air Force, z toho důvodu se rodina často stěhovala. Matka Marilyn Edith Leibovitzová byla lektorkou moderního tance. Již odmala se Annie zajímala o umění, studovala malířství na San Francisco Art Institute.

Fotografovat začala na Filipínách, kam byl vyslán její otec na misi, zpočátku měla malý 35mm kinofilmový fotoaparát a během cest zdokonalovala své fotografické schopnosti. Prvního úspěchu dosáhla ve svých 21 letech, kdy prodala jednu svoji fotografii kulturně-společenskému časopisu Rolling Stone za 25 dolarů. Právě spolupráce s tímto časopisem byla pro její kariéru zlomová a věnovala se jí převážnou část svého života.

Šéfredaktora velmi zaujalo její portfolio, a jako první zakázku jí zadal portrét Johna Lennona.

Po dvou letech se vypracovala na post hlavní fotografky časopisu. Zlomovou pro ni byla účast na celém turné kapely Rolling Stones v roce 1975, kdy jako velmi mladá podlehla nevázanému životnímu stylu a po letech sama o sobě ve filmu „*Annie Leibovitz: Život objektivem*“ řekla: „**Všecko, co si představujete, že jsem při něm mohla dělat, jsem dělala**“. Nutno dodat, že právě toto období bylo nejdivočejším obdobím kapely Rolling Stones a nechyběly v něm ani tvrdé drogy, kterým propadla i tehdy šestadvacetiletá Annie. Byla závislá na kokainu a 5 let se následně závislosti zbavovala.

Dalším výrazným momentem její kariéry bylo dne 8. prosince 1980 vyslání časopisem Rolling Stone nafotit materiál na titulní stranu nového čísla. Šlo o Johna Lennona a Yoko Ono, kteří v té době vydali desku. Annie měla představu, že oba budou na fotografii nazí. Zatímco Lennon souhlasil, Yoko Ono to rezolutně odmítla. Vznikla tedy jedna z nejvýznamnějších fotografií za její kariéru „Yoko Ono leží s chladným výrazem oblečená a John Lennon se k ní nahý tiskne“ (obr. 11). Dle jeho slov tato póza přesně vyjadřovala jejich vztah. Bohužel šlo o poslední profesionální focení Johna Lennona, ještě týž den, 5 hodin po focení, byl zavražděn.

Jako projev úcty jeho památce vyšla titulní strana Rolling Stone bez jakéhokoliv textu, jen s logem časopisu. Tato titulní strana byla v roce 2005 oceněna jako nejlepší přebal časopisu za posledních 40 let.

Zlom kariéry přišel v roce 1983, kdy začala spolupracovat s časopisem Vanity Fair, pro který fotografovala především portréty slavných hollywoodských hvězd. Až v této době se začala věnovat ryze inscenovaným fotografiím. Mezi nejznámější snímky z tohoto

období patří portréty Bette Midler s rudými růžemi, Whoopi Goldberg ve vaně plné mléka a také nahá Demi Moore v pokročilém stadiu těhotenství z roku 1991. Tuto fotografii proslavil i soudní spor s Paramount Pictures, kdy byla otištěna parodie s „těhotným“ Leslie Nielsenem. Annie to považovala za porušení autorských práv, ale soud rozhodl ve prospěch Paramount.

V roce 2007 uspořádala velkou retrospektivní výstavu, na které bylo vystaveno 200 portrétů jak slavných osobností, tak i rodiny a její přítelkyně spisovatelky, teoretičky fotografie, režisérky Susan Sontagové, která v roce 2004 zemřela.

Seznámily se spolu v roce 1990, kdy ji Annie fotila na přebal její knihy. Dohady o jejich vztahu potvrdila až po smrti Susan. Nikdy spolu nežily, avšak bydlely nedaleko od sebe.

Annie Leibovitzová má tři děti. Nejstarší dcera Sarah se narodila v roce 2001, když bylo matce 52 let. Dvojčata Susan a Samuelle se narodila v roce 2005 náhradní matce.

Její sestra, režisérka Barbara Leibovitzová, natočila v roce 2006 o své slavnější sestře dokumentární film „*Annie Leibovitz: Život objektivem*“.

V roce 2009 šokovalo veřejnost oznámení, že se tato slavná fotografka potýká s velkými finančními problémy a čelí insolvenci. Její výdělek z Vanity Fair sice dosahuje pohádkových cca 2 milionů dolarů ročně, avšak její pracovní náklady jsou taktéž astronomické. Například spolupracující stylisty při focení portrétů pro Disney v roce 2007 vyinkasoval za svoji práci 100.000,- dolarů. V roce 2008 si vzala hypotéku na opravu svého domu ve výši 5 milionů dolarů. Celková dlužná částka se vyšplhala na cca 24 milionů dolarů a za

splátky ručí více než 100 tisíci svými snímky a cca 2 miliony negativy.

Tvorba Annie Leibovitz se vyznačuje výraznou barevností, pohádkovým nádechem, výrazným postprocesem a téměř mystickou atmosférou. Jsou to fotografie postrádající špetku přirozenosti, kdy již pleť připomíná vosk (zde můžeme spekulovat, zda se ještě jedná o fotku, nebo už o počítačovou grafiku). Snímek ze série pro Walt Disney „Sněhurka“ (obr. 12) ukazuje její precizní práci se sebemenšími detaily, výraznou draperii, pozadí, které není reálné. Na fotografii (obr. 13) je zachycena herečka Drew Barrymore. Jedná se o sérii s názvem „*Kráska a Zvíře*“. Opět jsou jednotlivé detaily dotažené k dokonalosti. Nicméně tyto fotografie jsou nepřirozené, cílem bylo vytvořit iluzi, sen, pohádkovost.

Právě toho jsem se chtěla vyvarovat a nejít touto cestou. Naopak práce s modelkami, výrazy, pózy jsou naprosto mistrně naaranžované a jistou inspiraci tímto stylem fotografií vidím ve tvorbě Terezy Vlčkové v sérii „*Little Garden*“. Vzdálenější inspirace by se dala nalézt i u pohádkové série fotografií „*Zkoumání času*“ od Bary Prášilové, která se ovšem drží v méně komerční sféře a její styl mi je obecně bližší, než styl Annie Leibovitzové.

Na třetím snímku (obr. 14) je zachycena herečka Keira Knightley a tato fotografie mi je z uvedené trojice nejbližší. Vyznačuje se „nepředpisovou“ kompozicí, kdy modelka vychází směrem z obrazu. Nicméně i na tomto slunečném snímku je výrazný postproces, ač je v porovnání s ostatními fotografiemi nejpřirozenější.

4.5 BETTINA RHEIMSOVÁ

Další významnou fotografkou je vedle Annie Leibovitz i **Bettina Rheimsová**. Tato francouzská fotografka se narodila 18. prosince 1952 v Neuilly-sur-Seine. Pochází z umělecké rodiny, její matka je Maurice Rheimsová z Francouzské akademie, sestra Nathalie je herečka, spisovatelka a také filmová producentka. Její syn Virgile Bramly je herec. Bettina je velice všestranná, nejprve se živila jako modelka, poté jako novinářka a otevřela si uměleckou galerii, až začala v roce 1978 jako šestadvacetiletá fotografovat.

Stejně jako předchozí jmenované fotografky pochází z významnější rodiny, a tudíž byl její start kariéry poměrně rychlý. Zpočátku realizovala obaly alb Jean-Jacques Goldmana, druhého komerčně nejúspěšnějšího zpěváka ve francouzsky mluvících zemích. Od roku 1980 se věnovala již převážně fotografii, jejími objekty zájmu byli striptýzoví či cirkusoví umělci a akrobaté.

Fotografie vystavila v roce 1981 na dvou samostatných výstavách v Centre Pompidou a v galerii Texbraun v Paříži. Tento úspěch jí nastartoval k další práci a tvořila sérii fotografií vycpaných zvířat, které byly následně vystaveny v Paříži a v New Yorku. Zároveň s touto volnou tvorbou pracovala na reklamních fotografiích, fotila portréty pro časopisy, vytvořila svoji první módní řadu, tvořila módní obálky a filmové plakáty a v roce 1986 ve svých 34 letech režírovala svoji první reklamní kampaň. Právě práce pro časopis Egoiste nastartovala spolupráci s magazíny jako Vogue, Details nebo The Face.

Pracovala na ucelených sériích. V roce 1989 publikovala ženské portréty v monografii „*Female trouble*“ a vystavovala v Německu a Japonsku. Další její významnou, ač kontroverznější sérií jsou „*Modern Lovers*“, fotografie hermafroditních teenagerů. Sérii vystavovala ve Francii, Velké Británii, Spojených státech a také ji vydala v knižní podobě. Obecně má na svém kontě téměř 20 publikací.

V roce 1995 pořídila oficiální portrét francouzského prezidenta Jacquese Chiraca. V roce 1998 vydala s manželem Sergem Bramlym poměrně kontroverzní knihu „*I.N.R.I.*“, ve které vrací k životu Ježíše do současného světa a zejména ve Francii vyvolala skandál. Při tvorbě této série se na rok ponořili do studia Bible a zkoumali evangelia a práce z období renesance, kterými se inspirovali. Samotné focení trvalo cca půl roku a zúčastnilo se kolem 250 modelů. Výstupem je soubor 150 kusů velkých fotografií. Bible v jejich podání znázorňuje Syna božího jako nahou ženu nebo další překvapivé a šokující ztvárnění. Věřící z Bordeaux tento soubor pohoršil a sice nedosáhli zákazu prodeje této publikace, ale alespoň zákazu vystavování. Jenže se stalo to, co se dalo předpokládat, i špatná reklama je reklamou, tudíž 6.000 výtisků bylo rozebráno během několika měsíců. Na fotografii z této série (obr. 15) se mi líbí ona sošnost dané pózy, která by se dala najít i v některých autoportrétech Dity Pepe, která ovšem na rozdíl od Bettiny Rheimsové pracuje spíše s přirozenějším pojetím a nevěnuje se natolik kontroverzním tématům.

V sérii „*Chambre Close*“ se jí povedl husarský kousek. 100 obyčejných a prostých Pařížanek přemluvila, aby jí na fotografiích odhalily nějakou část těla. V obrazové příloze (obr. 16) je fotografie

„nemodelky“ Avril. Snímek se mi líbí po všech stránkách, nejedná se tedy přímo o módní fotografii, ale spíše o inscenovaný glazur či spíše akt. Styl zobrazování poodhalených modelek v mnohdy odvážných pózách mi přijde podobný i u Terezy z Davle. Líbí se mi způsob, jakým Bettina Rheimsová své fotografie nasvětluje, působí to velmi intimním dojmem.

Ukázka (obr. 17) je zase odlišná od předchozích jejích prací, tato fotografie mi přijde nejbližší mé tvorbě, pracuje také s teplými jemnými barvami. Za zmínku stojí, že právě ona objevila pro módní průmysl mladičkou Kate Moss.

4.6 LORETTA LUX

Loretta Lux je německá portrétní fotografka. Narodila se v roce 1969 v Drážďanech a v roce 1990 vystudovala Akademii výtvarných umění v Mnichově. V roce 2004 vystavovala v galerii Yosi Milo v New Yorku. Roku 2005 Lux obdržela Cenu za umění Infinity od Mezinárodního centra fotografie. Její práce jsou v mnoha sbírkách v Evropě a ve Spojených státech, včetně takových jako Solomon R. Guggenheim Museum, San Francisco Museum, Museum of Contemporary Art, Los Angeles County Museum of Art, Art Institute of Chicago; Izraelské muzeum v Jeruzalému, Madridská Reina Sofia a Musée de l'OLYMPIA ve švýcarském Lausanne.

Fotografuje dětské portréty, kterým záměrně zvětšuje oči a hlavy v počítači v grafickém editoru. Inspiraci čerpá v ilustracích pohádek bratří Grimmů. Děti vypadají po úpravě velice sladce

a líbezně, mají dlouhé, výrazné řasy, výrazné obočí, v obličeji převládá čistá jemná světlá barva. Mají pečlivě zastřižené a učesané vlasy. Oblečení, které mají na sobě, dokonale ladí s okolním prostředím. Jejich strnulé a nepřítomné pohledy nahánějí až děsivou hrůzu. Snímky jsou zasazeny do mystického prostředí. Loretta Lux se inspirovala u viktoriánských portrétních fotografií.

Sama o sobě říká, že přemýšlí jako malíř, obzvláště ve věcech, které se týkají strukturování obrazu. Pečlivě vybírá modely, kostýmy, rekvizity a prostředí. Svoje snímky dále upravuje v počítači. Modely vybírá z dětí svých přátel.

V sérii „*Sasha a Ruby*“ (obr. 18) se zabývá podobností dvojčat. Stejným tématem se zabývaly i fotografky Tereza Vlčková (cyklus *Two*), Rineke Dijkstra (*Chen a Efrat*), Diane Arbus (*Identická dvojčata*). Líbí se mi její práce s barvami, které v jistém smyslu i mě inspirují.

4.7 RINEKE DIJKSTRA

Rineke Dijkstra je významnou holandskou portrétní fotografkou. Narodila se 2. června 1959 ve městě Sittard. Ve svých portrétních cyklech se zaměřuje na typy obyčejných lidí, které fotografuje na minimalistickém pozadí s nízkým horizontem. Právě tato jednotnost je podobná jako u mé série módních fotografií.

V samotné práci s fotografovaným modelem se práce liší, Rineke Dijkstra tvoří kompozičně stejné snímky s podobnými

pózami. Jmenovala bych její série, kdy tvoří jednoduché fotografie celé postavy na mořském pobřeží, pracuje zpravidla s denním světlem (obr. 19). U této série můžeme pozorovat také inspiraci Diane Arbusovou. Rineke Dijkstra ovlivnila i Terezu Vlčkovou.

Dále se zabývala také fotografováním matek s dítětem pár hodin po porodu. Ve své práci pracuji s interiérem stejným způsobem, jako ona (obr. 20).

Za svoji práci získala mnohá ocenění:

- 1987 Kodak Award Holandsko
- 1988 DAAD Stipendium
- 1990 Nominace Young European Photographers
- 1993 Art Encouragement Award Amstelveen
- 1994 Werner Mantz Award
- 1998 The Citibank Private Bank Photography Prize

4.8 DITA PEPE

Dita Pepe se narodila 5. září 1973 v Ostravě jako Dita Hornsteinerová. Po maturitě na gymnáziu odešla v roce 1992 jako au-pair do Německa, kde zůstala 5 let. V letech 1994 – 1995 tam navštěvovala fotografický kurz na univerzitě Carla von Ossietzkiho v Oldenburgu.

V této době se tam také provdala za Francesca Pepe, italského studenta psychologie. Zpočátku fotografii považovala za jistou formu terapie, což bylo také téma její závěrečné práce na

tamější univerzitě. Poté se vrátila zpět do ČR a v roce 1996 začala studovat na Slezské univerzitě v Opavě Institut tvůrčí fotografie.

V roce 1997 se přestěhovala do Prahy a pracovala jako fotografka pro magazín Story. Po krachu manželství se přestěhovala do Beskyd, kde se potkala se svým současným partnerem Petrem Hrubešem, studentem fotografie. V roce 1998 se oba přemístili do německého Kolína. Tam vytvořila sérii černobílých portrétů lidí kolem sebe a také v tomto roce dokončila bakalářské studium.

V roce 1999 začala pracovat na svém neúspěšnějším souboru fotografií „*Autoportréty*“. Fotografovala sebe ve společnosti lidí, kterými kdy chtěla být, do jejichž role se vcítila. Například vytvořila autoportrét s gymnastkou, protože jako malá si gymnastkou přála být. Stejně se oblékla a až divadelním způsobem napodobila osobu, se kterou se zvěčnila. Co se týká technické stránky těchto fotografií, pracovala s denním světla a nastavila fotoaparát na samospoušť, nebo požádala někoho v okolí o fyzické stisknutí spouště. Tyto fotografie pořizovala nejen v ČR, ale také v Německu a Itálii. Za tuto sérii získala cenu Kodak. Od roku 2000 žije v Ostravě a v roce 2001 sérii autoportrétů dokončila. V roce 2002 proběhla v Hamburku výstava fotografií.

V roce 2003 začala rozvíjet sérii autoportrétů o další fotografie, kdy se fotila s muži a inscenovala se do role jejich manželek. Tyto fotografie vznikaly venku a byly nasvíceny umělým světlem. V roce 2003 měla výstavu v rámci Bienále v Národní galerii a následně na Měsíci fotografie v Bratislavě. Pro svoji práci také získala grant od Ministerstva kultury.

Ocenění:

2005 vyhrála „ Funkeho cenu“ v Praze. 2007 cena diváků „ Prague Biennale 3“ GD4ART stipendium

Výstavy samostatné:

- 2004 „Encontros da Imagem“, Braga
- 2004 České centrum, Fotobienále, Moskva (Rusko)
- 2005 „Galerie České spořitelny Kladno
- 2005 Módní fotografie, (s Petrem Hruběšem), Galerie Opera, Ostrava
- 2007 Autopotracts de Dita Pepe, Centre culturel Tcheque, Paris
- 2007 Musee de Bibracte , Saint Leger s/B Czechpoint Berlin, „ Czech Start!“ s J. Křenkem
- 2008 GD4Art Bologna, v rámci projektu „ Photography meets Industry“

Výstavy společné:

- 2004 „Wirklich Wahr „, Ruhrlandmuseum Essen2004 – Moskva Photo festival
- 2005 Stadtische Galerie Karlsruhe „ Coolhunters“
- 2005 Česká fotografie 20. století. Městská knihovna, GHMP, Praha
- 2006 ZAK Gallery , Berlin
- 2006 Galerie Nuova , Bukurešť
- 2006 Absolventi, Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě, Dům umění, Opava

- 2007 Glocal Girls. Mladé české a slovenské fotografky / Young Czech and Slovak Women Photographers
- 2007 Prague Biennale 3, Karlínská hala, Praha
- 2007 Galeria Szara – Vizuální hry, 2007 – Funkeho Kolín
- 2008 Festival „Lyon septembre de la Photographie“ , Lyon (F)
Autoportrét v českém umění 20. a 21. století , Alšova jihočeská galerie, hlavní sál, Hluboká nad Vltavou Rencontres d'Arles , Evropská noc (projekce), Arles (F) a další výstavy až do současnosti.

Fotografie (obr. 23) je ukázkou z cyklu autoportrétů. Používá denní světlo. Ač konkrétně tato fotografie může připomínat inspiraci Bettinou Rheimsovou, není tomu tak, zde nejde o líbivé ztvárnění ženského těla.

Druhou ukázkou (obr. 24) je módní fotografie ve spolupráci s Petrem Hrubešem. Jedná se o čistě módní fotografii, používají zábleskové zařízení venku. Obecně tato fotografie nepatří mezi mnou preferované typy módních fotografií.

4.9 TEREZA VLČKOVÁ

Velice talentovanou mladou českou fotografkou je **Tereza Vlčková**. Narodila se 3. listopadu 1983 a v současné době žije ve Valašských Kloboukách. V letech 1999 – 2003 navštěvovala Střední uměleckoprůmyslovou školu v Uherském Hradišti, obor užitá fotografie. V roce 2003 nastoupila zároveň na Institut tvůrčí

fotografie v Opavě a na Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně, fakulta multimediálních komunikací, obor reklamní fotografie.

Její fotografický projev v sobě skrývá jistou dávku romantiky a poetičnosti. V její tvorbě nalezneme prvky kýče i inspiraci anglickými preraphaelisty. Avšak i v tomto věku lze ve fotografiích spatřit jistý rukopis. Kromě vítězství v tuzemských soutěžích jako je Frame, nebo UniCredit Bank Young Photo Award v rámci Prague Foto, zvítězila na bienále v Lyonu (Grand Prix BMW), získala cenu diváků na festivalu v Polsku a snad nejzajímavějším úspěchem je její zařazení mezi 80 fotografů nové generace (ReGeneration 2), který pořádá Musée de l'Élysée v Lausanne.

Je označována za „miláčka kritiky“, čemuž odpovídá i počet různých výstav, například v roce 2011 jich bylo 18.

- 2011 November • Paris Photo, Grand Palais, Paris, Franc
- 2011 June • PX3 Prix de la Photographie ParisEspace Dupon, Paris, France
- 2011 July • Art Hamptons, Art Fair, represented by Danziger Gallery, New York, United States
- 2011 June • August, reGeneration 2, Centro de las Artes, Monterrey, Mexico
- 2011 June • LOOK3, Festival of the Photograph, Charlottesville, Virginia, United States
- 2011 May • reGeneration 2, Rencontres internationales de la Photo, Fez, Maroco
- 2011 May • Photography's New "It" Girls, Marcelle Josephs Projects in Blackwall Studios, London, United Kingdom

- 2011 • Kucha Pecha Night, Ostrava House of Arts, Ostrava, Czech republic
- 2011 May • Censored, University Centre, Zlín, Czech Republic
- 2011 May • Goldener Kentaur 2011, Münchner Künstlerhaus, Munich, Germany
- 2011 April – May • ReGeneration 2, Caochangdi PhotoSpring Festival, Pekin, China
- 2011 April – May • ReGeneration 2, Galerie Azzedine Alaïa, Paris, France
- 2011 April • Prague Photo 4th Edition, Exhibition Hall Manes, Prague, Czech Republic
- 2011 March – April • Lab East V8 Verlag GmbH 30 fotografische Positionen aus 13 postkommunistischen Ländern, Cologne, Germany
- 2011 • Facing Forward, Forward Thinking Museum, On-line Group Exhibition
- 2011 • Endangered Spirit, Gallery BKC, Cultural Centre Brno, Brno, Czech Republic
- 2011 • ReGeneration 2, Preus Museum, Horten, Norway
- 2011 • ReGeneration 2, Aperture Foundation, New York, United States

Ve svém souboru fotografií *Two* (obr. 22) zachytila dvojčata. Inspirace je patrná u Diane Arbusové, či Loretty Lux. Sama nechce prozradit, na kterých fotografiích zachytila skutečná dvojčata, a kde jde o počítačovou koláž jednoho dítěte, úvahy nechává na divácích.

Mě osobně ovlivnila její série „*A perfect day, Elise*“ z roku 2007 (obr. 21), kdy fotografovala dívky na vrcholcích beskydských kopců

ve výskoku, avšak ve výsledku je modelka statická. Pracuje s velmi příjemným světlem a barevností.

4.10 TEREZA Z DAVLE

Tereza z Davle se narodila 26. července 1975 v Hořicích, okres Jičín. V povltavském městě Davli u Prahy prožila své dětství a rovněž i fotografické začátky. Dnes žije v Kounicích u Č. Brodu. Vystudovala střední ekonomickou školu, pracovala jako recepční nebo jako asistentka v reklamní agentuře. Nyní studuje Vysokou školu obchodní v Praze. Výtvarné nadání zdělila po svém pradědovi. Má dvě děti (syny Olivera a Alexandra), slabost pro hořkou čokoládu, kočky a Francii.

Většinu volného času trávila ve skupině umělců a bohémů okolo baru Kamzík v Kamzíkově ulici v Praze, kde měla své první výstavy. Začala fotografovat v roce 1993, poprvé vystavovala v roce 1996.

Fotografování se věnuje od roku 1996. Jak uvádí ve svém životopise, ve fotografii je autodidakt, nikdy se nevyučila fotografkou. Učí se z odborných knih, od svých fotografických kolegů, ale především vlastní prací. Nesnaží se o dokonalou techniku vyjádření. Naopak, v nedokonalosti spatřuje větší kouzlo a možnost zachycení autentické atmosféry, jak uvádí ve svém životopise. Věnuje se figurální tvorbě, převážně černobílému portrétu a aktu.

Pracuje s neprofesionálními modelkami. Nejčastěji údajně fotografuje servírky, má v oblibě exteriéry.

Jejím prvním přístrojem v 90. letech 20. století byl Canon EOS 1000. Pořídila si jej za peníze, které dostala od babičky k 18. narozeninám. Později si koupila staříčkou Flexaretu, Pentax 6x7 zpravidla černobíle, na klasický film. Canon EOS A2e, Canon EOS 5 a konečně digitální Canon EOS D5. Pro zachycování nalezených zátiší používá Olympus mju, který nosí stále při sobě. Otázku fotomateriálů příliš neřeší. Začínala s filmy Foma, které společně s Ilfordy Delta a Kodakem T-Max P3200 používá dodnes. Veškerou práci v komoře včetně vyvolávání filmů a zvětšování provádí vlastnoručně.

Je specialitkou na fotografování při daném osvětlení a věnuje se hlavně volné tvorbě. V současnosti se živí jako fotografka aktů, které vytváří pro soukromé účely zákazníků. Fotografka Tereza z Davle fotí převážně krásné ženy, kterým stylizuje do bytostí, které mají vedle nádherných těl také nepřehlédnutelnou vnitřní jiskru. Její fotografie jsou aranžovány tak, že budí v prohlížečím pocit, zda zachycený děj nezažil sám osobně. Nadále pokračuje i ve volné tvorbě, kde se vedle aktů a portrétů začínají objevovat také nalezená zátiší.

Výstavy:

- 2008 Galerie Lapidárium - Praha 1 (Annabella)
Smart Gallery-Praha 2
- 2007 Státní Opera Praha - Praha 1 (spol. výst. Múza očima múz)

- 2004 Solidní Nejistota - Praha2
- 2004 Městská knihovna - Most
- 2003 Obecní Galerie Beseda, Malostranská Beseda - Praha1
(spol. výst. na téma Akt)
- 2003 Novoměstský hrnec smíchu (filmový festival) Nové Město nad Metují
- 2001 Galerie Zlatý klíč - Karlovy Vary (Zuzanka)
- 2001 Solidní Nejistota - Praha2
- 2000 Klub EX - Jablonec nad Nisou
- 2000 čajovna U Božího mlýna - Praha2
- 1999 Galerie Kamzík - Praha1
- 1999 Solidní Nejistota - Praha2
- 1998 Galerie Kamzík - Praha1

U fotografií Terezy z Davle se mi líbí ona ne vulgární nahota. Jistou dávkou podobnosti vidím s fotografiemi Bettiny Rheimsové, kdy své modelky obléká do vyzývavého a erotického prádla (obr. 25). U fotografie (obr. 26) mi jako první v mysli vyvstala fotografie od Annie Leibovitzové – Whoopi Goldbergová ve vaně s mlékem. Obecně se mi líbí, jak Tereza z Davle pracuje s modelkami a jak je z jejích fotografií cítit nenucenost. Její tvorba je na pomezí komerce a umění, někým je milována, jinými zase zatracována, mimo jiné i kvůli absenci fotografického vzdělání.

Nikdo vlastně neví, jak se Tereza z Davle ve skutečnosti jmenuje. V časopisu FotoVideo, červenec 2009, v rozhovoru uvádí na pravou míru původ svého pseudonymu.

„Vymyslel ho můj kamarád Mungo. Vlastnil galerii s kavárnou a uspořádal mi mou první výstavu. Věděl, že jsem bydlela v Davli, tak napsal na výlohu Tereza z Davle – výstava fotografií. Okamžitě se to chytlo. Jsem ráda, protože jsem tím i částečně anonymní. Přestože tak navenek asi nepůsobím, jsem docela stydlivá“.

4.11 BÁRA PRÁŠILOVÁ

Bára Prášilová je další z výrazných mladých českých fotografek. Narodila se 10. ledna 1979 v Chebu a momentálně žije v Praze. Na sever se ale stále ráda vrací. Vyniká fantazií a citem pro atmosféru. Už jako malou ji prý maminka dávala na cestách za vzor bratrovi. „Podívej, jak se Baruška umí dívat.“ V porovnání s Annie Leibovitzovou, která tvoří také pohádkově mystické scény, je série „*Zkoumání času*“ umírněná a působí velmi přirozeným dojmem.

Za zmínku stojí rozhovor z magazínu E15 ze dne 10. června 2010, který vedla Kateřina Velcová:

Jako pozorovatelka současného světa je fotografka Bára Prášilová velmi subjektivní. Přesto někdy zachycuje skutečnost přesněji než mnozí dokumentaristé. „*Má tvorba se stále točí kolem období mého dětství a dospívání, to znamená života na pražském sídlišti a častých návštěv bohnické léčebny, kde pracovala moje matka,*“ říká v rozhovoru pro E15.

*** E15: Před časem jste vyhrála soutěž studentské fotografie Frame. Kolekce vznikla v krušnohorském lese mezi dvěma vesnicemi – motiv čarodějnice, letící havran, anděl, prostě svět fantasy. Jak ale vypadá ten váš reálný?**

Je optimistický. Pravý opak mých fotek. Nejspíš je zde něco hluboko uloženo, co musí jít ven skrze fotky.

*** E15: Studujete v Institutu tvůrčí fotografie (ITF). Proč zrovna tam?**

Fotit jsem začala poměrně pozdě, v osmnácti letech. A neměla jsem vedle sebe žádný vzor nebo učitele. Nebyla jsem si úplně jistá, jestli to, co dělám, je umění, nebo ne. Na ITF, jež poskytuje dálkové studium a ve škole jsem pouze pětkrát do roka, jsem se nemusela tolik bát odhalení, že vlastně nejsem umělec.

*** E15: Jaká je vaše stěžejní fotografická disciplína?**

Rozhodně fashion. Miluji typicky české módní faux pas. Češi na rozdíl od Poláků nebo Slováků nemají talent něco napodobovat, když už neumíme tvořit anebo osobitě kombinovat hotové. Je zde určitá marnost a milá neobratnost, která mě vlastně dojímá a neuvěřitelně inspiruje. Jinak k portrétům jsem se dostala přes fashion, a to hlavně díky Honzovi Mullerovi, který se na zdejší poměry projevuje značnou odvahou.

*** E15: Získala jste ocenění Grand Design za kolekci fotografií Quiksilver for Women, vaše série portrétů balancovala na pomezí fashion/art.**

Nebyl zde žádný příběh. Jen konkrétní osobnosti, specifické předměty portrétovaných a oblečení Quiksilver for Women. Přáním zadavatelů bylo, abych vystihla charaktery jednotlivých dívek v oblečení Quiksilver.

*** E15: Byla jste nominována v prestižní soutěži Hasselblad Masters Award 2009 v kategorii Fashion/Beauty. Žádnému českému fotografovi se to dosud nepodařilo. Jak to vnímáte?**

Je to samozřejmě úspěch v porovnání s ostatními finalisty, z jejichž fotek je znát náročná a drahá produkce.

*** E15: Stala jste se také jednou z ambasaderek značky Quiksilver for Women, jež podporuje umělkyně Evropy.**

Byla jsem oslovena Quiksiverem na základě fotografií, které jsem vytvořila pro dívčí board magazin Lime.

*** E15: V březnu 2009 jste pak vytvořila v Londýně sérii portrétů pětice ambasaderek značky.**

Pětici portrétovaných jsem předem neznala, ale jejich autorská tvorba, s níž jsem se seznámila za pomoci internetu, mě hodně inspirovala. Zpětně jsem byla skoro překvapena, jak jsem se do jejich charakterů trefila.

*** E15: Jak k fotografování portrétů přistupujete?**

Při vytváření portrétů vždy musím každého člověka poznat alespoň krátce předem. Ale nesnažím se v té době odhalit jeho duši. Nicméně se snažím zjistit co nejvíce informací o dotyčném, a stejně tak to fungovalo i u projektu Quiksilver for Women.

*** E15: Vaše snímky vznikají v přírodě, na ulicích. Určitě je to náročnější.**

Technicky víc nevypočitatelné je fotit venku. Ale zase „dekorace“ jsou už předem postaveny, přicházím do „hotového“. Tedy pokud

najdu správnou lokaci. Ateliér sice přináší určitý komfort, ale na druhé straně si každou jednotlivou dekoraci musíte přinést a postavit sami. Je to také produkčně a finančně náročnější.

*** E15: Ráda si také pohráváte s kýčem.**

Kýčem jsem byla obklopena v dětství i dospívání. Vždy byl přirozenou součástí mého života. Je v něm velká dávka upřímnosti a to mě na něm baví, i když se mu zároveň tak trochu směju.

*** E15: Dalším prvkem vaší tvorby je výrazná postprodukce v počítači.**

Řekla bych to tak, že co už nejde (a že jde hodně věcí) docílit v reálu, to dodělám v počítači. Ale snažím se práci s počítačem příliš neulehčovat.

*** E15: Své fotografie prodáváte v limitovaných edicích lidem z celé Evropy. Kdo si je kupuje?**

Dost často lidé, kteří sami umění vytvářejí, to znamená hudebníci, spisovatelé, malíři. Obvykle mi nejdřív napíší, a to celkem otevřeně s tím, že se jim díky mojí fotce vybavily nějaké situace nebo prostředí z dětství.

*** E15: Na čem nyní pracujete?**

Dokončuji retuše dalšího fashion projektu pro Quiksilver for Women.

*** E15: Vaše další zájmy? Sny?**

Jóga, chození po laně a doufám brzká návštěva Číny.

Fotografie Bány Prášilové patří k jedněm z mých nejoblíbenějších fotografií od českých fotografek vůbec. Série „*Air Force*“ (obr. 27), kdy je zachyceno oblečení od návrhářky Hany Zárubové, se probojovala do finále soutěže *Hasselblad Masters Awards 2009*, což se jí povedlo jako jediné české fotografce. Autorka má svůj nezaměnitelný rukopis, módní fotografie jsou přirozené a přitom originální a nadčasové. Pracuje s příjemnými barevnými tonalitami bez ostrých přechodů. Snímky působí mysticky a étericky. Mnohé z nich jsou s pohádkovým nádechem (obr. 30). Avšak oproti vyumělkovaným fotografiím Annie Leibovitzové působí melancholicky a snově a až jsou digitálně upravované, jsou přirozené. Autorka si také nepotrpí na tolik překombinované a honosné rekvizity, doplňky a šaty (obr. 29).

5 PROCES TVORBY

Proces tvorby jsem začala přípravou vybraného interiéru. Odstranila jsem přebytečný nábytek. Během tvorby jsem se potýkala s nepříjemným chladem v objektu, jelikož se jedná o starý vlhký a dlouhodobě neobydlený dům, tak se teploty uvnitř pohybovaly podstatně níž, než teploty venkovní. Tím byla trochu ztížená práce s modelkami, které si opakovaně stěžovaly na zimu a daný objekt se nedařilo vytopit na přijatelnou teplotu.

Dlouhodobě mám vyzkoušené, že ne vždy je možné ihned po příchodu začít s modelkou fotit, dívky se mnohdy stydí nebo jsou zamklé, takže vždy samotnému focení předcházela nevázaný uvolňující rozhovor během líčení. Fotit jsem ve většině případů začínala cca hodinu po příchodu modelky. Některé z modelek (přibližně polovina), byly již zkušenými modelkami, spolupráce byla jednoduchá. Ale druhou částí modelek byly začátečnice, ač velmi snaživé, nezkušenost byla znát. Během fotografování se mi osvědčila komunikace stylem, kdy se má dívka vžít do nějaké situace a nálady a poté jsem poupravila pózu s ohledem na estetičnost.

V první fázi jsem používala více rekvizit, ale postupně jsem ubírala dekorační prvky pro zjednodušení obrazu a část snímků jsem tedy nafotila znovu. Oděvy použité na fotografiích pochází z šatníků modelek či jsem je zapůjčila, anebo předem zakoupila. Zaměřila jsem se na elegantnější modely, které korespondují s "retro" atmosférou daného interiéru. Předem jsem měla vytvořený seznam rekvizit, které chci na fotografiích použít, nicméně přímo při

tvorbě došlo k menším změnám, které vyplynuly ze situace. Většina předem zvolených rekvizit z konceptu však zůstala stejná.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Všechny fotografie jsem pořídila fotoaparátem Canon EOS 350D s objektivem Sigma s pevnou ohniskovou vzdáleností 30mm a minimální clonou 1,4. Tento objektiv je vzhledem ke crop faktoru 1,6 ideální na fotografování v interiéru, po přepočtu na full frame se vlastně jedná o ohniskovou vzdálenost 48mm. Crop factor je rozdíl ve velikosti digitálního čipu oproti políčku kinofilmu, většina levnějších digitálních zrcadlovek má čipy menší, než je filmové pole, takže výsledný obraz je “výřezem” z možného záběru objektivu.

Různé značky fotoaparátů mají různě velké čipy, tudíž i crop factor se liší – například Nikon má crop factor 1,5 a Olympus 2. Full frame tedy znamená, že zrcadlovka má čip velikosti filmového pole, takové modely fotoaparátů se ale bohužel řadí k těm dražším a takový fotoaparát nemám k dispozici. Dále jsem pracovala se zábleskovým světlem Elinchrom D-lite 400Ws a stripboxem 30 x 120 cm. Stripbox jsem volila právě pro jeho tvar, kdy směřuje světlo na celou postavu modelky v úzkém pruhu.

Zvažovala jsem i použití beauty dishe, ale po nafocení zkušebních snímků jsem jej zavrhla z důvodu příliš ostrého světla nekorespondujícího s interiérem a stylem fotografií obecně. K propojení fotoaparátu a zábleskového světla jsem použila synchro kabel, bohužel se mi neosvědčilo používání mého levnějšího radiového odpalovače z důvodu vysoké nespolehlivosti v podmínkách s možným rušením – elektrické vedení atp. Všechny fotografie jsou fotografované při ISO 100 na clonu f 3,5 s časem 1/160. Výkon záblesku byl snížen téměř na minimum. Fotografie

jsou svíceny stejným způsobem – světlo na modelku dopadá z levé strany zhruba v úhlu 45°.

Zdrojové soubory jsem vyexportovala v 16 bitové hloubce z RAWu s mírně poupravenými hodnotami – drobné korekce expozice, vyvážení barev, jasu a kontrastu. Poté jsem snímky upravovala v programu Adobe Photoshop. Pomocí *retušovacího štětce* a *klonovacího razítka* jsem odstranila rušivé objekty například výrazné defekty na zdi, nedokonalosti pleti modelky atp. Následně jsem se zaměřila na úpravu postavy pro celkový dojem. Nástrojem *zkapalnění* jsem zpravidla při poloměru 600px upravila hlavní tělesné proporce. I štíhlé a drobné dívky mají mnohdy kvůli póze, nebo úhlu pohledu nesymetrickou postavu, či některé partie opticky silnější. Většinou jsem tedy zeštíhlila paže, nohy a v některých případech i volnějším oblečením opticky rozšířené boky, či upravila např. tvar brady, nebo rtů.

Poslední fází bylo zvětšení fotografií na rozměr 70 x 100 cm, 300 dpi, finální doladění barevnosti, převod do 8 bitové hloubky a uložení do JPG v maximální možné kvalitě, kdy se datový objem jednoho snímku pohybuje kolem 30 MB. Formát JPG jsem volila z toho důvodu, že je stále objemově přijatelnější a na PC rychleji zobrazitelnější, než např. TIFF, kdy by byly soubory velmi objemné a na hůře vybavených počítačích téměř nezobrazitelné.

7 POPIS DÍLA

Na zadané téma diplomové práce jsem vytvořila soubor 15 kusů fotografií formátu B1 – 70 x 100cm. Jedná se módní fotografie, kdy jsem využila jednotné prostředí (stejný interiér) a pracovala jsem s různými rekvizitami. Všechny snímky jsou laděny do teplých barev s nádechem do žluté, tato tonalita nejen, že ladí k povaze fotografií, ale také podtrhuje přirozenou nažloutlou tonalitu pokoje.

S interiérem jsem pracovala jako s plošným pozadím, využila jsem jedné zdi a dívky fotografovala přímo proti ní. V prvotní fázi jsem sice s perspektivou pokoje pracovala, nicméně v kontextu několika fotografií byla perspektiva spíše negativem, poutala přílišnou pozornost a působila dojmem nakřivo vyfocených snímků. Z toho důvodu jsem tedy snímky předělala do jednotného úhlu pohledu. Většina rekvizit pochází přímo z daného prostředí, například staré rádio Popular, dřevěné křesílko, stolička, kufry, staré poštovní mapy, nádobí, koberce a obrazy. Modelky jsou s rekvizitami v kontaktu, například u červených tulipánů jsem využila navíc i komunikace s květinami na obrazu v pozadí. Vyvarovala jsem se kontaktu modelek s fotoaparátem a tudíž i divákem, na žádné fotografii se modelka nedívá přímo do objektivu, ač i takové varianty během tvorby vznikly, ale pouze mě utvrdily v tom, že mimo jiné podvědomě ten pohled v dívkách vyvolává dojem, že se musí usmívat a tvářit tak, jak si myslí, že se tak „samy sobě budou líbit“ a přímý pohled byl tedy stejně rušivým prvkem, jako výše zmiňovaná perspektiva. Celkem jsem spolupracovala se 7 modelkami, kdy u většiny z nich proběhla 2-3 focení.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Přínos inscenovaných módních fotografií pro můj hlavní obor – grafický design vidím primárně v disciplíně, kterou jsem musela mít při tvorbě tak rozsáhlého souboru fotografií.

Základem byl jasný a předem stanovený koncept v písemné podobě, kdy jsem se připravovala před každým focením. Musela jsem si dle soupisu připravit rekvizity a konceptu se držet.

Drobné odchylky byly samozřejmě možné, ale drtivá většina byla předem stanovená. Tuto zkušenost v grafickém designu využiji.

9 SILNÉ STRÁNKY

Mezi nejsilnější stránky mé diplomové práce a mých fotografií obecně považuji schopnost práce se světlem, jaký typ světla použít pro jaké konkrétní fotografie. Dále také komunikaci a práci s modelkami, která je ne vždy právě k věkovým rozdílům či malým zkušenostem nejjednodušší.

Za další silnou stránku považuji cit pro pózy, v žádném případě s modelkami nefotím tak, aby se dívka sama postavila před fotoaparát a já ji pouze bez připomínek nafotila. Během focení si pózy hlídám a neustále opravuji neduhy, které dívka podvědomě opakuje. Nejčastěji se setkávám s bradou příliš nízko, kdy dívce opticky zmizí krk a vytvoří se dvojitá brada, atp. Také je nutné hlídat různé zákryty končetin, či perspektivní deformace, pokud je například loket namířený proti objektivu. Je nutné podotknout, že právě pózy, které v reálu vypadají přirozeně, nevypadají na fotografiích většinou příliš dobře.

Naopak pózy, kdy si modelka připadá až nepřirozeně zkroucená, bývají mnohdy na fotografiích jedny z nejlepších. Velkým plusem je také velmi dobrá znalost programu Adobe Photoshop, kdy nemám problém s retuší a barevnými úpravami. Bez problému dokáži i baculatější dívku zeštíhlit a zde v této sérii i jedna ne zrovna drobná modelka byla, takže bylo nutné její proporce srovnat tak, aby nevyčnívala mezi ostatními štíhlými dívkami.

10 SLABÉ STRÁNKY

Jako nejméně slabou stránku bych uvedla zadání, kdy byl uveden rozsah práce bez výraznějšího rozmyslu. 15ks fotografií je v oboru inscenované módní fotografie poměrně mnoho a série je až příliš obsáhlá. S tímto spojenou druhou slabou stránkou je uvedený formát B1. V průběhu tvorby jsem zjistila, že by stačily formáty menší, velikosti cca A3, příp. A2 a jen několik fotografií zvýraznit formátem větším, např. v životní velikosti.

Také bych sem zařadila fakt, že vzhledem k tomu, že nespolečně spolupracuji s žádnými modelingovými agenturami, tak jsem musela sama shánět modelky, oblečení a zajišťovat vizáž. Modelky jsem poptávala na internetovém serveru zabývajícím se právě tímto typem komunikace a spolupráce s fotografy. Setkala jsem se s nespolehlivostí několika dívek, kdy mi bylo smluvené focení zrušeno těsně před plánovaným začátkem. Další spolupráci jsem tedy s těmito dívkami nenavazovala.

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

Birgus Vladimír. Identita mladých českých fotografek z katalogu Identité(s) 08. Fotografický festival v Lyonu, 2008. ISBN není

Kolektiv autorů. Šestka – šest českých fotografických škol. Praha: Kant, 2008. ISBN 80-86970-12-4

Eyemazing – nizozemský magazín o světové módní a umělecké fotografii.

FotoVideo – magazín o fotografii. Červenec 2009

Vladimír Birgus, Tereza Vlčková. Tereza Vlčková. Praha: Kant. ISBN: 978-80-86970-69-1

Museum Ludwig v Kolíně nad Rýnem. Ikony - Fotografie 20. století. Slovart. ISBN: 3-82281757-0

B) Internetové zdroje

www.wikipedia.org stránky jednotlivých fotografek

www.itf.cz

www.terezavlckova.com

www.ditapepe.cz

www.baraprasilova.com

<http://www.bettinarheims.com/>

www.terezazdavle.com

<http://diane-arbus-photography.com/>

<http://www.csfd.cz/film/236056-annie-leibovitz-zivot-objektivem/>

<http://www.britskelisty.cz/0105/20010525d.html>

<http://www.lightgarden.cz/magazine/clanky/osobnosti/bettina-rheims-fotim-nahe-zeny-a-prezidenty>

http://is.muni.cz/th/75452/ff_b/DIANE_ARBUS.pdf

<http://magazin.e15.cz/lifestyle/bara-prasilova-jizda-v-podobe-meditace-232674>

<http://www.csfd.cz/film/207052-diane-arbus-pribeh-jedne-obsese/>

12 RESUMÉ

The written part of a thesis deals with the description of my practical work, whose topic is fashion photography. The theme was chosen along with the supervisor in regard to my long-term interest in this field of photography. I have been taking pictures of people for several years and it is communication with a model that I enjoy most. It also brings an opportunity to express different situations, ideas and moods, which e.g. landscape photography, close-up photography, or still life photography cannot.

As my thesis, I created a set of 15 pieces of large-scale staged fashion photos. I used a variety of props, clothing comes from the models wardrobe or was bought for this purpose. All images have a uniform background and models do not look directly into the lens, because eye contact with the viewer would be disruptive. The photographs were taken inside and were lit by one strobe light strip box, consistent lighting conditions were needed for the entire sequence, and thus a variable daylight was not suitable. I used the lens with a focal length of 30mm and minimum aperture 1.4, which after conversion to a full-frame equals to 48 mm focal length. The photos were then adjusted in the Adobe Photoshop software - I have removed the disturbing elements, such as imperfections on models skin, or some major dirt on the wall, but still preserving natural appearance. Then I used the Liquify function to modify models themselves - even slim and tiny girls often have visually unbalanced body in the photo. At last, I adjusted color of the photographs and prepared them for printing.

One part of the preparation process was a study of the work of fashion photographers from the Art Nouveau period to the present and comparison of their work.

The final prints are of a size 70 x 100 cm and are displayed within UUD.

13 SEZNAM PŘÍLOH

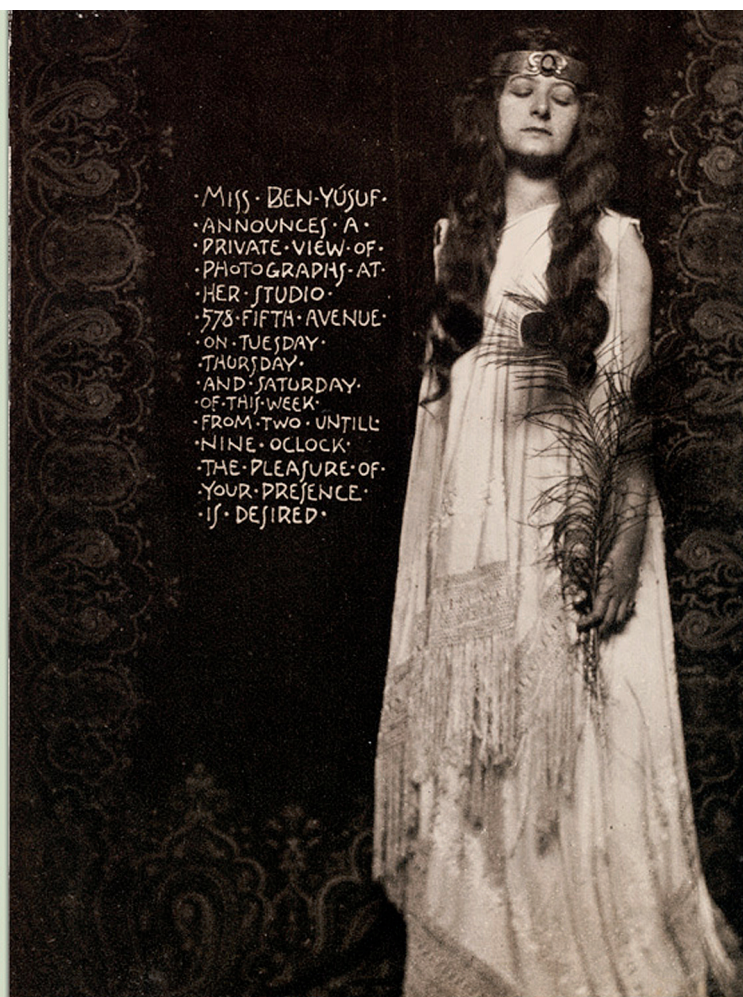
obr. 1

obr. 2

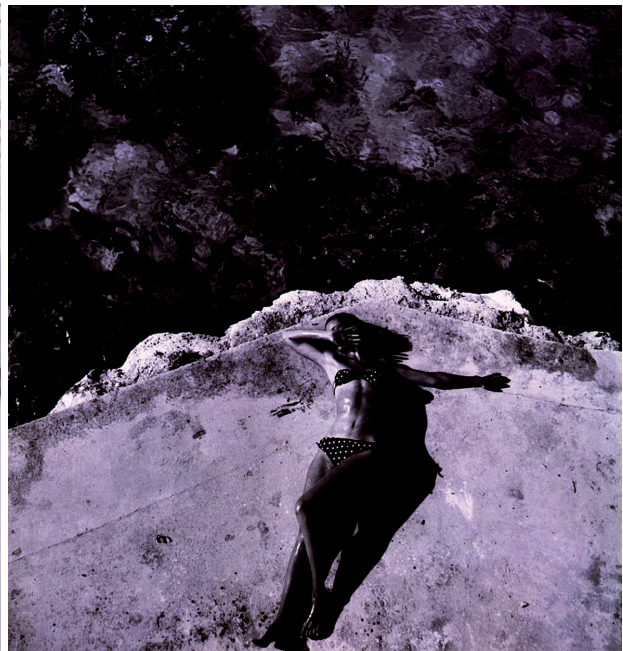
obr. 3

obr. 4

obr. 6

obr. 5

obr. 8

obr. 7

obr. 9

obr. 10

obr. 11

obr. 12

obr. 13

obr. 14

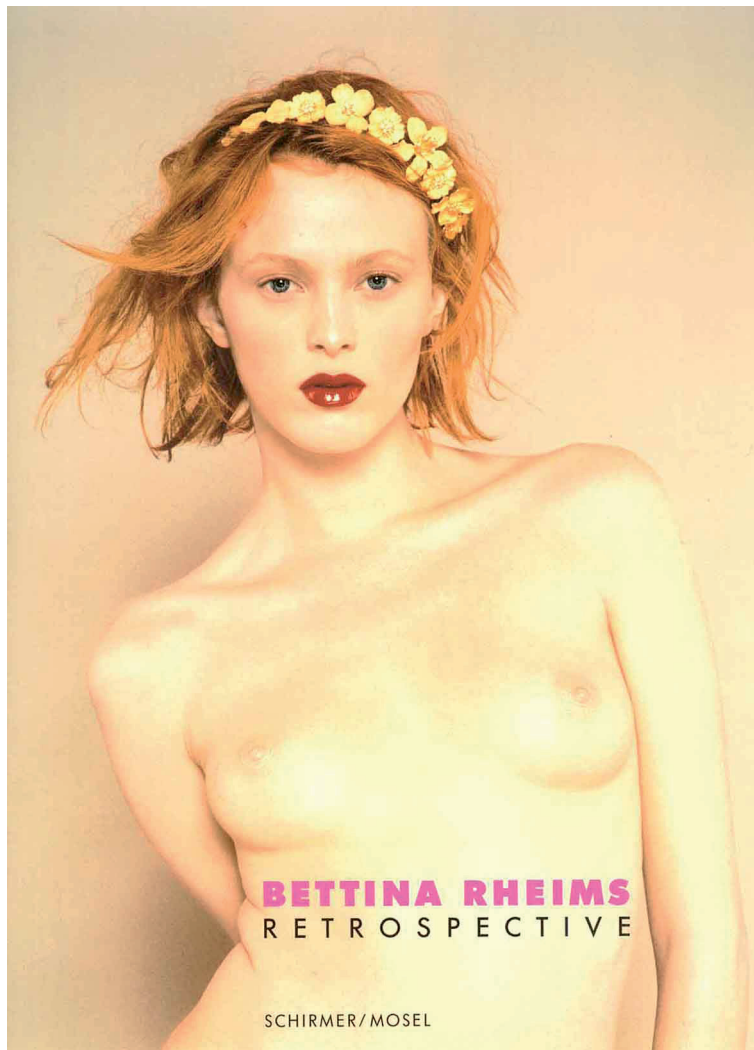
obr. 15

obr. 16

obr. 17

obr. 18

obr. 19

obr. 20

obr. 21

obr. 22

obr. 23

obr. 24

obr. 25

obr. 26

obr. 27

obr. 28

obr. 29

obr. 30

